

GELİŞİM

Rehberlik Veli Bilgi Bülteni

“OKULA MERHABA”

Okula başlamak, her çocuğun hayatında bir dönüm noktasıdır. “Okul Öncesi Eğitim” sürecini kapsayan 0 ile 6 yaş (0-72 ay), çocukların bütün gelişimsel alanlardaki ilerlemelerinin en hızlı olduğu çocuğun sosyal, fiziksel, duygusal ve zihinsel becerileri kazandığı, bireyselleştiğı, kişiliğinin temellerinin atıldığı bir süreçtir. Bu süreçte çocuk; yeni bilgiler öğrenir, beceriler kazanır, yeni arkadaşlıklar kurarak sosyalleşir, psikolojik olarak gelişir ve birey olma yolunda önemli bir adım atar. Çocuğa yeni öğrenme fırsat ve olanakları hazırlayan çevre, onun gelecekteki özgüveni ve mutluluğu açısından büyük önem taşır.

Anaokuluna başlamak çocuğun yaşamındaki büyük değişikliklerden birisi olmakla birlikte kaygıların eşlik ettiği bir ayrılık dönemini de beraberinde getirir. Ailesi içinde 4 – 5 kişiyle iletişim kuran çocuklar artık okuldaki 15 – 20 çocuktan birisi olur ve çok fazla kişi ile iletişim kurmak durumunda kalır. Çocuklar karşılaştıkları bu yeni ortamda kaygı duyabilir, davranış değişiklikleri gösterebilir, “*Neden annem ve babamdan ayrılıyorum?, Bütün bu çocuklar kim?, Öğretmenim beni burada koruyabilecek mi?, Annem gidip de, ya geri gelmezse, ne olacak?, Evin yolunu da bilmiyorum?, Burada ne yapacağım?, Ağlarsam belki annem benimle kalır?*” gibi soruları akıllarından geçirebilirler. Bu durum ebeveynler ve çocuklar arasında zaman zaman iniş – çıkışların yaşanmasına sebep olabilir. Bu nedenle bu dönemde anne – babalar çocuklarının hissettiklerini önemsemeli ve duygularını dile getirmelerine yardımcı olmalıdır.

Anaokulu yaşına gelen çocuklar (3 yaş civarı) genellikle birçok ihtiyaçlarını kendileri karşılamaya, anneden bağımsız hareket edebilmeye başlarlar. Böylece kendilerini farklı bir birey olarak algılama güçleri artar. Bu noktada anneye mutlak bağımlılıkları kırılmıştır ve bir süre annesiz kalmayı başarabilirler. Aslında “**ayrılma kaygısı**” çocuğun gelişiminin bir basamağı olarak, birinci yaşın sonlarına doğru bebekle anne arasındaki bağı gelişmesinin sonucu ortaya çıkmaya başlar ve 4 yaşa kadar hatta daha sonra da devam

edebilir. Her çocuk için, anneden ayrılırken bir miktar kaygı hissetmek normaldir. Sabır, anlayış, kararlılık, net sınırlar ve doğru başa çıkma stratejileri ile çocuklar büyüdükçe bu endişenin üstesinden gelmeye başlarlar. Ancak ayrılma konusunda yoğun kaygılar taşıyan çocuklarda süreç bu şekilde işlemeyebilir. Onlar anneden ayrıldıklarında aşırı sıkıntı içine girerler, huzursuz olurlar ve üzülürler. Bu durumla baş edemeyecekleri için de anneden ayrı kalmak istemezler. Ayrıldıklarında ise yoğun tepki verirler. Kaygının bu tarz yoğun ve dirençli olduğu durumlar çocuğun okula ve sosyal çevreye adaptasyonunu da olumsuz etkiler.

Anneden ayrılma kaygısını yoğun yaşayan bir çocuk, annesinin olmadığı ortamlarda kendini **“çölün ortasında tek başına kalmış”** gibi hisseder ve anneyi gözünün önünden ayırmak istemez. Bu durum çocuğun okul yaşına gelmiş olmasına rağmen okula gelmeyi veya okulda tek kalmayı istememesine sebep olabilir. Bu durumda okul ve aile sabır ve işbirliği ile çocuğun okula alışmasına destek olmalıdır. **Çünkü normal olarak, evden ayrılıp okula başlayan her çocuk bir miktar kaygı duyar, ancak çoğu zaman çocuklar okul ve öğretmenleri ile kısa sürede bir güven bağı kurup okuldan keyif almaya başlar.**

Birçok aile için, anaokuluna alışma süreci sancılı yaşanan bir dönemdir. Özellikle veda... zamanı geldiğinde bir çocuğun gözyaşları içinde annesinin ya da babasının gidişini protesto etmesi, onlar gitmesin diye haykırması yürek burkan ve her iki taraf içinde çok zor yaşanan anlardır. Bu süreçte ayrılma kaygısı olmayan çocuklarda dahi kısa süreli uyum sorunları yaşanabilir. Çocuk yeni girdiği bu ortamdan çekinebilir ve anneden ayrılmak istemeyebilir. Böyle durumlarda da ayrılma, çocukla okul ve öğretmenler arasında güven duygusu oluşuncaya dek kademeli olarak sağlanmalıdır.

Özel Güney Gelişim Okulları
Psikolojik Danışma ve Rehberlik Bölümü